دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

بهداشتی و درمانی قزوین

راهنمای اعضای خانواده بیماران در بخش مراقبت های ویژه (ای سی یو)

تهیه شده در واحد آموزش سلامت و پیگیری بیمار بیمارستان شهید رجایی قزوین

بسم الله الرحمن الرحيم

معرفی بیمارستان شهید رجایی:

بیمارستان شهید رجایی قزوین یک بیمارستان با مساحت ۵۸۳۰ مترمربع با ۲۳۰ تخت ثابت شامل بخش‌های جراحی‌عمومی، جراحی‌ارتوپدی، جراحی مغز و اعصاب، سوختگی، آی‌سی‌یو، اتاق‌عمل و درمانگاه های تخصصی می‌باشد. در این مرکز علاوه بر درمان بیماران، بعنوان یک مرکز تعلیم و تربیت، تعداد زیادی از دستیاران تخصصی، دانشجویان رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی زیر نظر اعضای هیات علمی و رؤسای بخش‌های مختلف تحت آموزش‌های علوم بالینی قرار می‌گیرند. این بیمارستان به صورت شبانه روزی خدمات تخصصی خود را به بیماران ارائه می دهد.

آدرس بیمارستان شهید رجایی قزوین: آدرس پستی : قزوین – انتهای خیابان پادگان- خیابان شهید قرنی

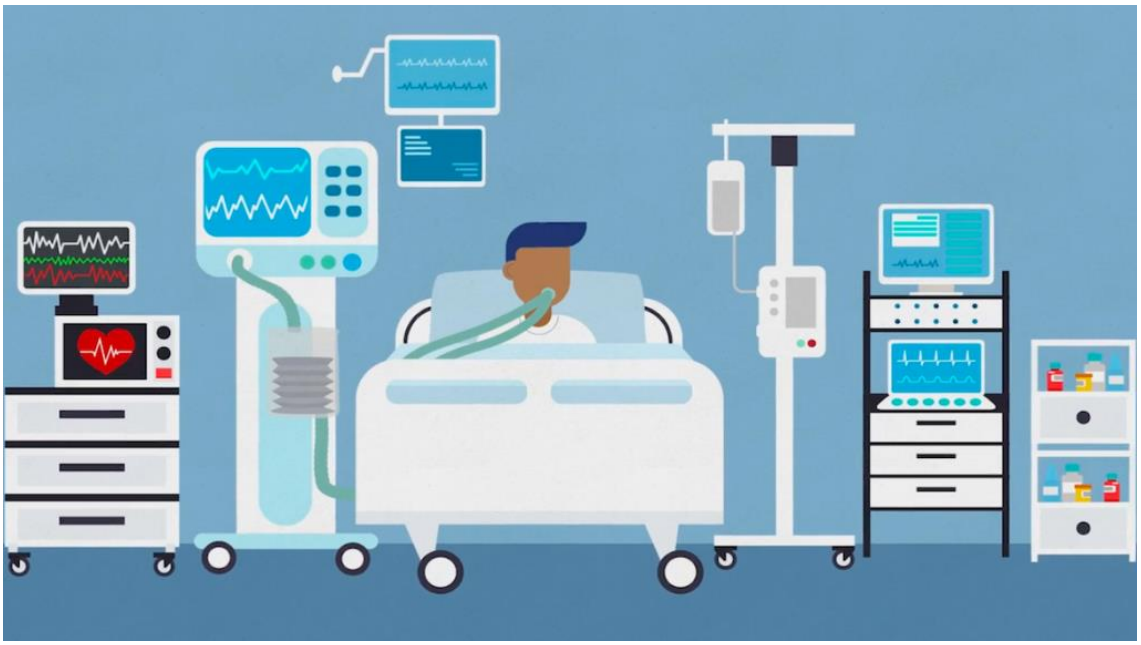
شماره تلفن مرکز شهید رجایی: ۰۲۸- ۳۳۳۴۷۰۰۶

معرفی بخش آی سی یو بیمارستان شهید رجایی:

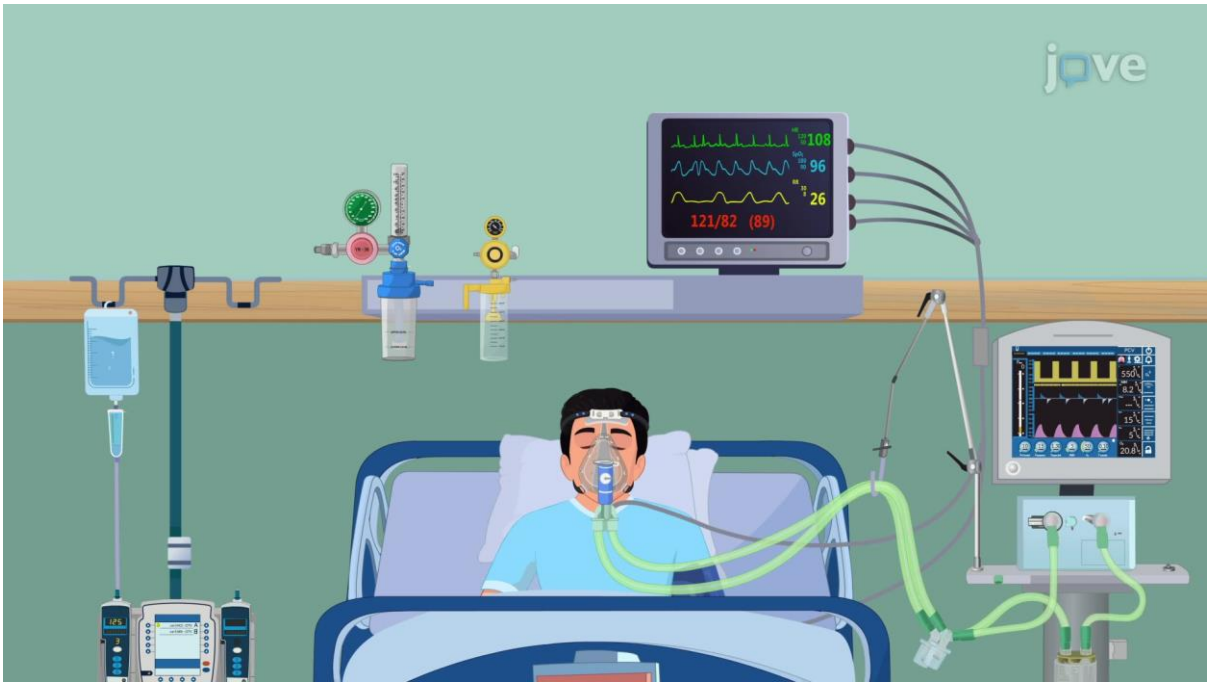
بخش مراقبت های ویژه یا بخش آی سی یو یک بخش تخصصی است که در آن بیمارانی که نیاز به درمان و مراقبت های تخصصی پزشکی و پرستاری دارند در آن بستری می شوند. تیم ارائه دهنده خدمات در این بخش ها معمولا از ماهرترین پزشکان و پرستاران می باشند. بیمارستان شهید رجایی قزوین دارای یک بخش مراقبت های ویژه (ICU) می باشد. این بخش در طبقه اول بیمارستان قرار داشته و دارای ۱۹ تخت فعال می باشد. تجهیزات و کیفیت خدمات ارایه شده در این بخش در بالاترین سطح ممکن می باشد.

شماره تماس داخلی بخش ICU: ۳۲۶-۳۲۴

بیماران بستری در بخش های مراقبت ویژه:

در بخش های مراقبت های ویژه، بیماران با نیازهای خاص بستری می شوند. بیماران با مشکلاتی نظیر شکستگی های بزرگ، بیماران با ضربه به سر، بیماران بعد از جراحی های بزرگ (جراحی عمومی، جراحی اعصاب، جراحی ارتوپدی که وضعیت عمومی خوبی ندارند و نیاز به دستگاه تنفس مصنوعی و یا مراقبت های ویژه قلبی –تنفسی دارند)، بیماران دچار کاهش سطح هوشیاری (سطح هوشیاری بیماران در بخش ای سی یو از نمره ۳ تا ۱۵ دسته بندی می شود. نمره کمتر نشان دهنده سطح هوشیاری پایین تر می باشد) از جمله بیمارانی هستند که در این بخش ها بستری می شوند. بیماران بستری در این بخش ها معمولا در زمان بستری از سطح هوشیاری کامل برخوردار نیستند. در زمان بستری بیمار در بخش اطلاعات کاملی در رابطه با وضعیت بیمارتان توسط پزشک و یا پرستاران بخش در اختیار شما قرار خواهد گرفت. همچنین به صورت روزانه نیز می توانید اطلاعات مرتبط با وضعیت بالینی بیمارتان را دریافت نمایید.

پزشکان بخش های مراقبت های ویژه:

مدیریت بخش مراقبت های ویژه بیمارستان شهید رجایی بر عهده پزشک متخصص ای سی یو می باشد. معمولا به صورت روزانه تمامی بیماران بستری در این بخش توسط وی معاینه می شوند. در صورت نیاز بیمار به پزشک با تخصص خاص، سایر پزشکان مرکز و یا سایر بیمارستان های دانشگاه نیز به ارائه خدمت به بیماران می پردازند. در ابتدای پذیرش بیمارتان در بخش می توانید اطلاعات لازم در رابطه با پزشک بیمارتان را از خود وی و یا از پرستاران بخش دریافت نمایید.

وظایف پزشکان بخش ای سی یو:

- **تعیین نیاز به بستری شدن بیمار در بخش**
- **معاینه روزانه بیمار و تعیین درمان ها و داروهای مورد نیاز بیمار**
- **ارزیابی مداوم وضعیت بالینی بیمار**
- **تعیین زمان ترخیص بیمار از بخش یا بیمارستان**

پرستاران بخش مراقبت های ویژه شهید رجایی:

بخش مراقبت های ویژه بیمارستان شهید رجایی را یک سرپرستار مدیریت می کند. سرپرستاران، پرستاران با تجربه ای هستند که سالیان زیادی را به مراقبت از بیماران در بخش های ویژه و سایر بخش های بیمارستانی پرداخته اند. سرپرستاران معمولا هر روز در شیفت کاری صبح در بخش مراقبت ویژه حضور داشته و مراقبت های پرستاری ارائه شده به بیماران را نظارت و مدیریت می کنند. در بخش های مراقبت های ویژه معمولا به ازای هر دو تخت یک پرستار حضور دارد. پرستاران این بخش ها از دانش و مهارت بالایی برای ارایه مراقبت های پرستاری به بیماران برخوردار هستند. شما می توانید اطلاعات لازم در رابطه با پرستار بیمارتان را از سرپرستاران بخش ها دریافت نمایید.

وظایف پرستاران بخش مراقبت ویژه:

- **انجام مراقبت های روزانه نظیر ارزیابی سطح هوشیاری بیمار، اندازه گیری علائم حیاتی بیمار مانند فشار خون و نبض، دادن غذا به بیمار (گاواژ کردن)، دادن داروهای بیمار در زمان مشخص، بررسی اتصالات بیمار، ساکشن ترشحات، مراقبت از پوست به منظور جلوگیری از زخم بستر، شستشو و پانسمان زخم ها، آموزش به بیمار و خانواده بیمار در زمان ترخیص.**

نیروهای خدماتی در بخش مراقبت های ویژه:

علاوه بر پزشکان و پرستاران بخش که درمان ها و مراقبت های تخصصی را به بیماران ارایه می دهند، نیروهای خدماتی نیز وظیفه ارائه خدماتی نظیر کمک در جابجایی بیمار، حفظ بهداشت بیمار، تمیز کردن محیط بخش و جابجایی تجهیزات در بخش را بر عهده دارند. این افراد تخصص علمی خاصی نداشته ولی دوره هایی را مبتنی بر وظایفی که بر عهده دارند گذرانده اند.

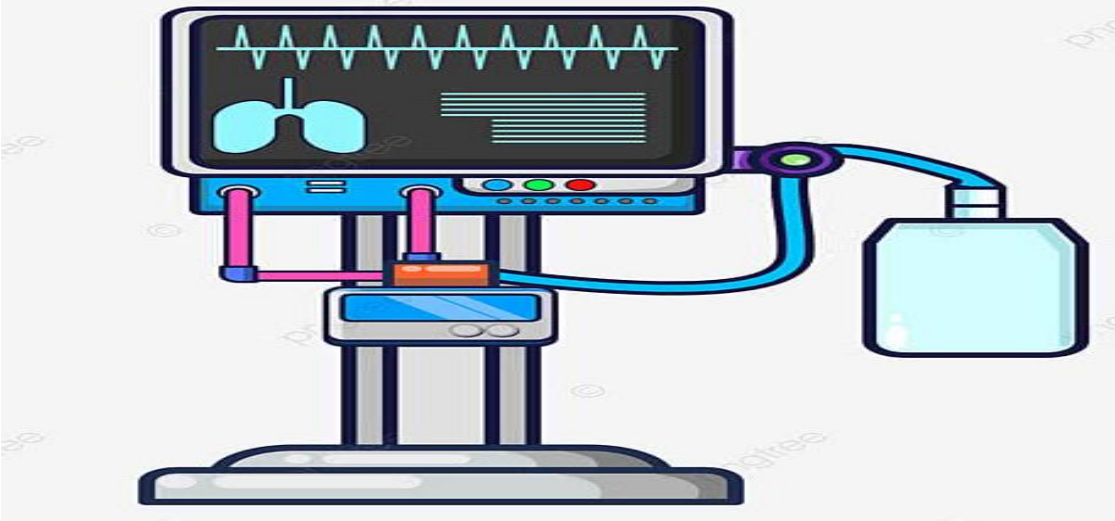

تجهیزات مورد استفاده در بخش های مراقبت های ویژه:

وسایل و تجهیزات زیادی در بخش های مراقبت های ویژه برای ارائه خدمات به بیماران مورد استفاده قرار می گیرد. وسایلی نظیر:

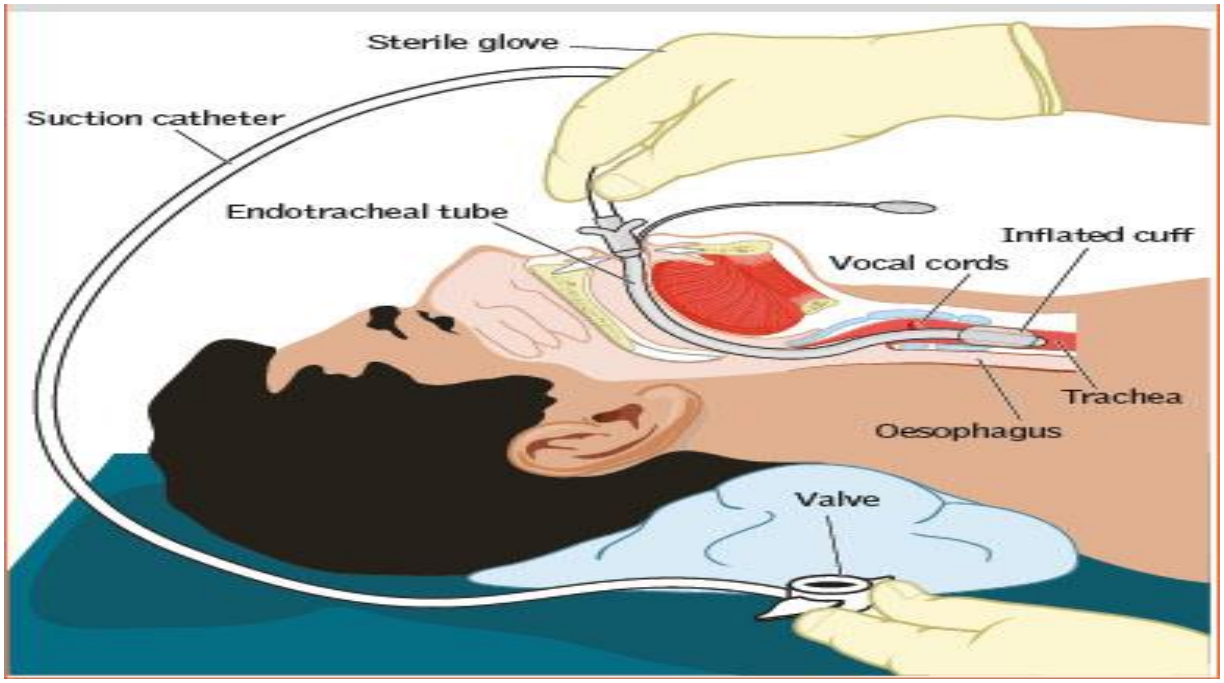
دستگاه کمک نفس (ونتیلاتور):

این دستگاه زمانی که بیمار قادر به تنفس خود به خود نباشد مورد استفاده قرار می گیرد. برای این کار لازم است تا لوله ای به نام لوله تراشه داخل دهان و نای بیمار قرار داده شود. این لوله معمولا با کمک باند یا چسب به صورت بیمار متصل شده است. زمان اتصال بیمار به دستگاه کمک نفس و زمان جدا کردن آن از بیمار توسط پزشک بیمار و با توجه به وضعیت بالینی بیمار تعیین می شود. این زمان از ۲۴ ساعت تا در برخی موارد ماه ها می تواند متفاوت باشد. دستگاه کمک نفس دارای آلارم هایی است که همواره مورد توجه پزشکان و پرستاران بخش قرار دارد.

دستگاه ساکشن ترشحات ریوی:

در حالت معمول و در شخص سالم، ترشحات ریوی به کمک مکانیسم سرفه از ریه ها خارج می شود. بیمارانی که به دستگاه کمک نفس متصل هستند قادر به تخلیه ترشحات ریوی خود نیستند. برای این بیماران لازم است تا ترشحات ریوی به کمک دستگاه ساکشن از ریه ها خارج شوند. انجام ساکشن دارای اصولی است که توسط پرستاران بخش مراقبت های ویژه در زمان انجام به دقت رعایت می شود. در زمان انجام ساکشن صدای مکش نسبتا قابل توجهی شنیده می شود. معمولا در طی شبانه روز چندین مرتبه نیاز است تا ساکشن ترشحات ریوی انجام پذیرد.

دستگاه مانیتورینگ قلبی عروقی بیمار:

با توجه به وضعیت بالینی بیمار معمولا نیاز است تا وضعیت قلبی عروقی توسط پزشکان و پرستاران به صورت مداوم پایش شود. به این منظور از دستگاهی به نام مانیتور قلبی عروقی استفاده می شود. دستگاهی که بوسیله اتصالات خاصی به قفسه سینه بیمار متصل می شود و وضعیت قلبی عروقی بیمار مانند تعداد نبض، فشار خون و اکسیژن خون را به صورت لحظه ای نشان می دهد. در برخی موارد پرستاران با آگاهی قبلی اتصالات مرتبط با دستگاه مانیتورینگ را برای انجام اقداماتی مانند جابجا کردن بیمار و یا تعویض پانسمان از بیمار جدا می کنند. دستگاه مانیتورینگ قلبی عروقی دارای آلارم هایی است که همواره مورد توجه پزشکان و پرستاران بخش قرار دارد.

سوند بینی معدی:

در فرد سالم نیازهای تغذیه ای روزانه به کمک غذا خوردن از طریق دهان برآورده می شود. بسیاری از بیماران در بخش مراقبت های ویژه به دلیل کاهش سطح هوشیاری قادر به خوردن غذا از طریق دهان نیستند. برای رفع نیازهای تغذیه ای این بیماران لوله ای از بینی بیمار وارد معده شده و از آن طریق غذا و داروهای خوراکی به بیمار داده می شود. به این لوله که معمولا به بینی بیمار با چسب متصل است سوند بینی معده ای می گویند. معمولا در طی روز چند بار با توجه به نیاز بیمار تغذیه از طریق سوند بینی معدی توسط پرستاران انجام می پذیرد.

ملاقات در بخش های مراقبت های ویژه:

با توجه به محدودیت هایی که در وضعیت بالینی بیمار وجود دارد ملاقات در بخش های مراقبت های ویژه با ملاقات در سایر بخش های بیمارستان متفاوت می باشد. در این بخش ها امکان ملاقات گروهی وجود ندارد ولی اعضای نزدیک خانواده بیمار می توانند در زمان های مشخص شده از سوی بیمارستان (ساعت ۱۲تا ۱۳:۳۰) بیمار خود را از نزدیک ملاقات نمایند. همچنین در صورت نیاز به ملاقات بیمار در خارج از ساعات مشخص شده، می توانید با هماهنگی با پزشک یا سرپرستار بخش از بیمار خود ملاقات نمایید. ممکن است در زمان ملاقات از شما خواسته شود تا لباس و کفش مخصوص بخش را بپوشید.

امکان استفاده از تلفن همراه در بخش مراقبت های ویژه برای بیمار و اعضای خانواده مقدور نمی باشد. ولی در مواقع ضروری با هماهنگی با پزشکان و پرستاران بخش استفاده موردی از تلفن همراه ممکن می باشد.

حضور کودکان در زمان ملاقات امکان پذیر نمی باشد. با این وجود در صورت نیاز به حضور کودکان در زمان ملاقات می توانید با هماهنگی با پزشکان و پرستاران بخش امکان حضور کودکان در زمان ملاقات را فراهم نمایید.

ترخیص از بخش های مراقبت های ویژه:

همانگونه که اشاره شد ترخیص از بخش به دستور مستقیم پزشک بیمار صورت می پذیرد. این امر با ارزیابی وضعیت دقیق بالینی بیمار و مشاوره با سایر اعضای تیم درمانی و مراقبتی صورت می پذیرد. در بسیاری از موارد بیمار بعد از ترخیص نیاز به مراقبت در منزل تا کسب سلامت کامل را دارد. در صورت نیاز به مراقبت در منزل، پزشکان و پرستاران بخش آموزش های لازم در رابطه با مراقبت از بیمار در منزل را قبل از ترخیص به شما ارائه می دهند. همچنین واحد آموزش سلامت و پیگیری بیمارستان نیز در زمان ترخیص راهنمایی های لازم در این رابطه را در اختیار شما قرار می دهد. همچنین این واحد بعد از ترخیص به صورت تلفنی پیگیر شرایط بیمار شما در فواصل مشخص خواهد بود. در صورت داشتن سوال می توانید با شماره تماس زیر با این واحد در ساعات اداری در ارتباط باشید.

شماره واحد آموزش سلامت و پیگیری: ۰۲۸-۳۳۳۴۷۰۰۵

